

[Per Hækkerup.]

og kraftkilder først og fremmest bygger på effektiviteten af den menneskelige arbejdskraft; det gælder alle stadier af uddannelse, alle former for uddannelse. Jeg hilser med særlig tilfredshed, at den høje regering har fremsat et lovforslag, der sigter på at give den ikke-faglærte ungdom en chance, den hidtil altid har måttet mangle, for at få en vis videregående uddannelse, og jeg har med tilfredshed noteret mig, at vi har fået forelagt et lovforslag, som skal behandles i denne uge, om udvidelse af ungdommens uddannelsesfond. Jeg tror, at de investeringer, der foretages på dette område, på lang sigt vil vise sig at være de vigtigste investeringer; alt, hvad der kan gøres for at bedre ungdommens uddannelse, må gøres.

Men selv nok så stor en indsats fra statsmagtens side er på langt nær tilstrækkelig til at klare de opgaver, vi står over for; det bliver først og fremmest erhvervslivets egen indsats. Der vil blive stillet det spørgsmål, om man virkelig tror, det vil være muligt for erhvervslivet at klare den udfordring i form af den skærpede konkurrence, som erhvervslivet står over for, hvis man ikke får skabt bedre samarbejdsforhold mellem lønmodtagerne og erhvervenes ledere. Det gælder medindflydelse, det gælder medejendomsret til de værdier, der skabes ved samarbejdet mellem arbejdskraft og kapital. De sidste dages diskussioner viser jo, at det forlængst forældede septemberforlig må afløses af et nyt grundlag, der i højere grad appellerer til medarbejderskab og samvirke mellem faktorerne. Jeg tror, man kan udtrykke det på den måde, at ligesom det vil styrke os i de nordiske lande, hvis vi rykker nærmere sammen, sådan gælder det også inden for landets grænser, at det vil styrke os i konkurrencekampen, hvis vi rykker nærmere sammen.

Om en sådan politik efter disse og tilsvarende retningslinjer mener jeg det gælder om at skabe den bredest mulige samling. Det er derfor en glæde, at det lykkedes at nå til et forlig, at komme til enighed mellem regeringspartierne og det konservative folkeparti såvel om indmeldelsen i de syv som om de foreliggende konsekvenser, vi har draget heraf i form af toldlov og valutlov.

Det er en tilsvarende skuffelse, at

venstre har holdt sig udenfor. Man kunne måske til nød forstå venstres holdning på det tidspunkt, da partiet endnu håbede på, at man kunne få dansk tilslutning til de seks, men efter at det er blevet klart, at det ikke lod sig gøre, er det faktisk uforståeligt, hvorfor venstre har indtaget den rent negative holdning og blot i alle forhandlinger, der har fundet sted, har svaret nej og atter nej. Det kan ikke være af hensyn til landbruget. Jeg tror, man må sige lige ud, at venstres holdning ikke har gavnet det danske landbrug for fem flade øre; ikke spor har venstre ved sin negativitet, om jeg så må sige, hentet hjem til landbruget. Dets holdning har heller ikke skadet landbruget. Regeringspartierne og det konservative folkeparti har ved sin formulering af toldloven taget alle de hensyn til landbruget, som kunne tages, hvor ikke mere tungtvejende hensyn til andre erhverv gjorde sig gældende. Nej, venstres holdning i forhold til landbruget har været fuldstændig ligegyldig. Man kunne nok spørge sig selv, hvad årsagen er til venstres holdning, hvordan det kan være, at det holder sig tilbage. Det er før set, at et stort parti er blevet lammet i sin handlekraft af indre strid og usikkerhed, og man har en beklemmende fornemmelse af, at det er det, der er tilfældet med venstre i øjeblikket; men det er for ringe, at landets næststørste parti ikke tør tage et medansvar, ikke har nogen mening i et så stort og afgørende spørgsmål, som vil bestemme problemstillingen i dansk politik en årrække fremover. Det fortæller også noget om styrken i oppositionspartiernes sammenhold, at man splittes på dette, den største erhvervspolitiske afgørelse, vi har stået over for i efterkrigstiden.

Der har i den foregående diskussion været en tendens til at tale om gode og dårlige europæere. Også det ærede medlem hr. Per Federspiel spillede for et par år siden på dette tema vendt imod os andre, der altså europæisk set skulle være lidt ringere. I dag tager vi det første aktive skridt mod udformningen af det nye Europa. Forhåbentlig finder venstre snart sin indre sikkerhed igen, således at også det ærede medlem hr. Per Federspiel kan få lejlighed til at følge sit hjertes trang og medvirke positivt i fastlæggelsen af vor europæiske fremtid.